

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan selviytymissuunnitelma 2020-23

ALUSTAVA ESITYS 25.9.2020

Alueelliset selviytymissuunnitelmat 2020-23

- Maakuntien johdolla laadittava suunnitelma koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleenrakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi 2020-21.
- Tavoitteena tunnistaa **aluetalouden ja työllisyyden elpymisen kannalta keskeiset toimet** ja vahvistaa alueellista resilienssiä.
 - Tähtäimessä **elinkeinorakenteen uudistaminen**, joka nojaa osaamiseen ja innovaatioihin ja suuntautuu kansainvälisesti (ml. digitalisaatio, hiilineutraali ja kestävä yhteiskunta, julkiset hankinnat).
- Suunnitelma **ei ohjaa elvytysrahojen jakautumista maakunnittain**
 - Suunnitelma silti edellytyksenä elvytyspaketin varojen käytölle, ja mukana valtion ja maakuntien välisissä aluekehittämisen keskusteluissa loppuvuodesta.
 - Suunnitelma huomioidaan myös ELY-keskusten tulossopimuksissa.
- **DL 30.9.** (voi olla vielä luonnos) -> lopullinen lokakuun aikana.

Uudenmaan selviytymissuunnitelma 2020-21 (23)

1. UUDENMAAN TILANNEKUVA

2. UUDENMAAN PAINOPISTEET JA TOIMENPITEET

3. VALMISTELUPROSESSIN KUVAUS JA SEURANTA

Koronaepidemian vaikutukset Uudellamaalla

THL: Suomen koronatilanne 18.9.2020

8 799 | **14** | **3** | **339**

Ilmoitettua koronavirustapausta Suomessa, (+49 toissa päivään verr.)

Sairaalahoidossa 17.9.

Tehohoidossa 17.9.

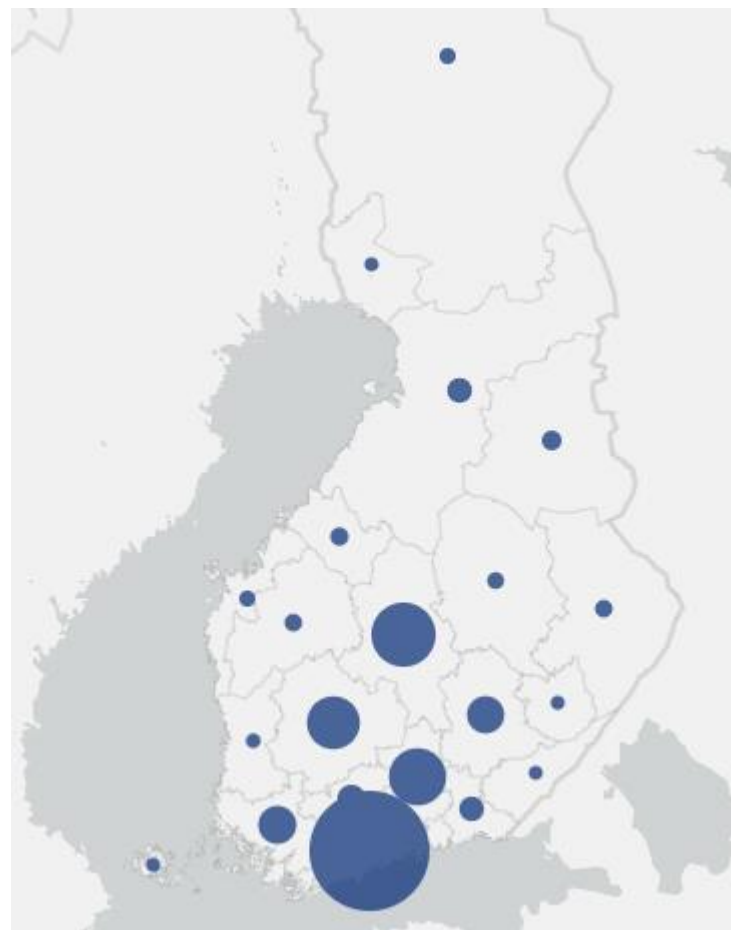
Kuollutta yhteensä 17.9. mennessä

Uudenmaan osuus 6.175 koronatapausta, eli

yli 70%

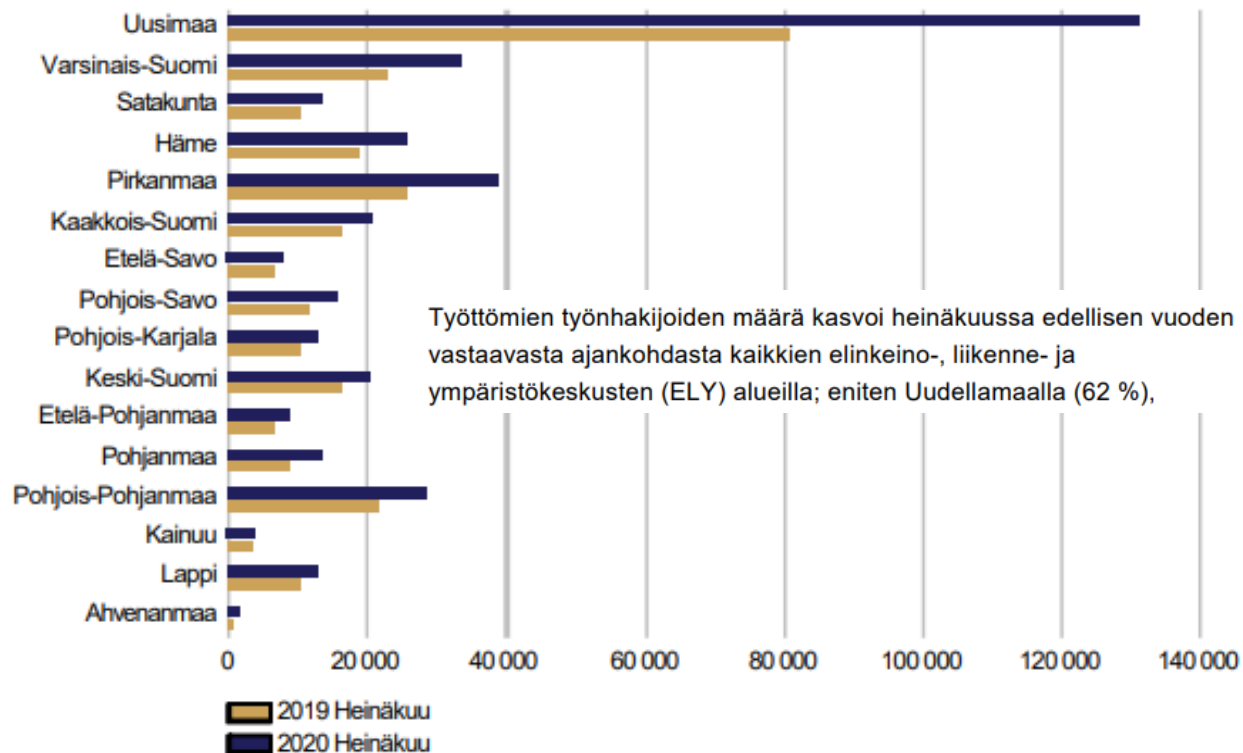
kaikista sairastuneista.

Tämän tulisi näkyä kansallisesti myös elpymistoimien kohdentamisessa.

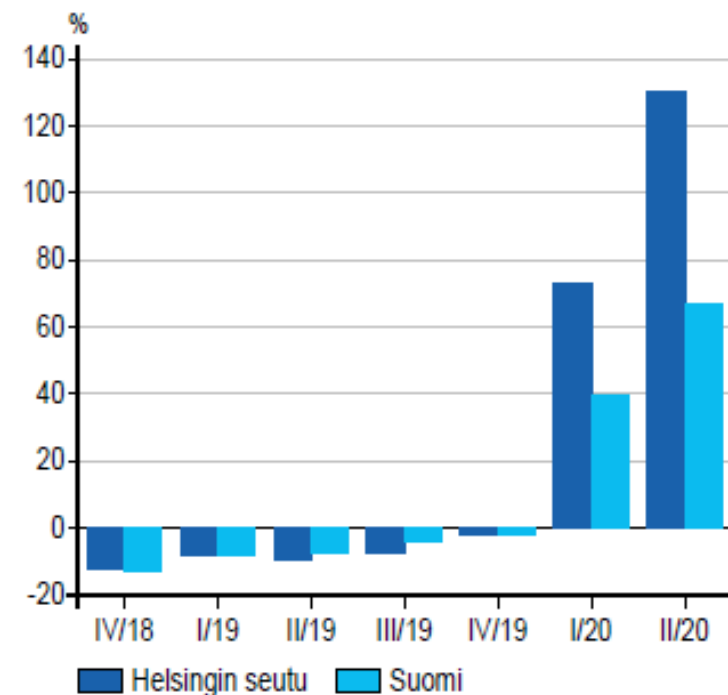

Työttömyyden nousu ennennäkemättömän nopeaa - lähes puolet työttömistä tulee Uudeltamaalta

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT
ELY-keskuksittain

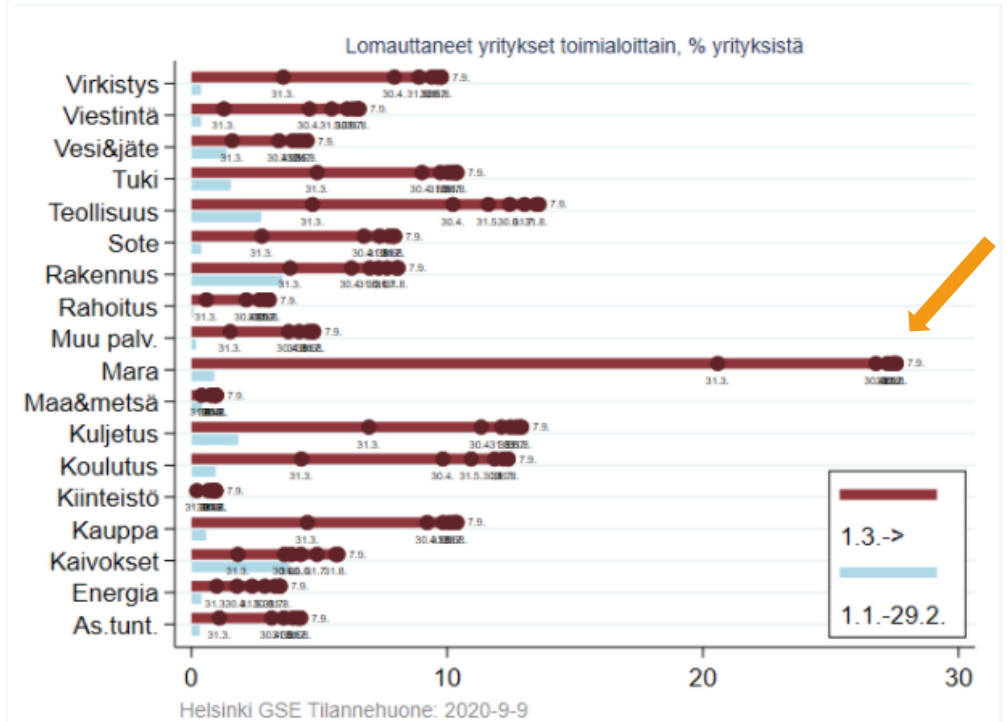
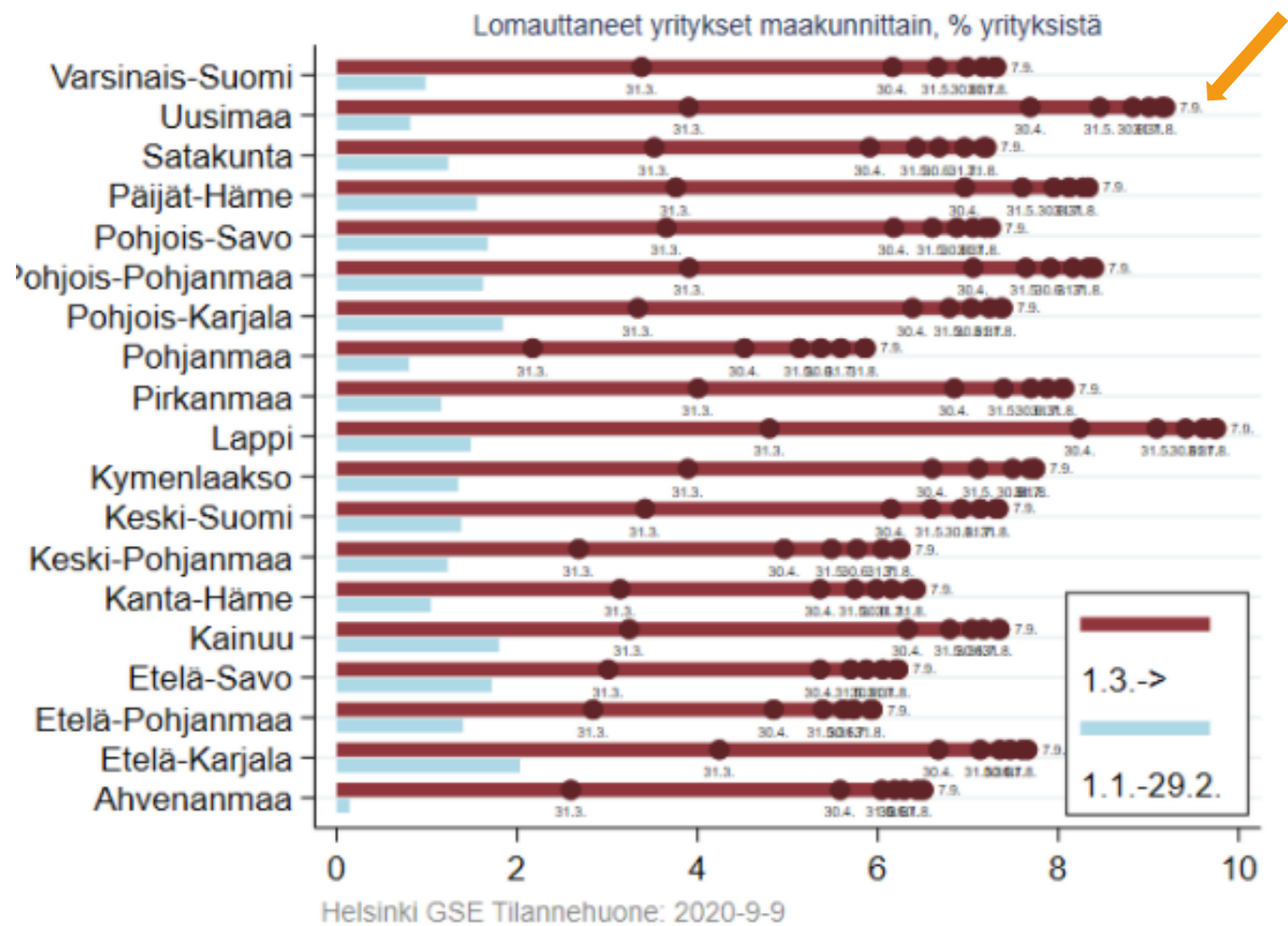

Nuorisotyöttömyys
Muutos (%) edellisestä vuodesta

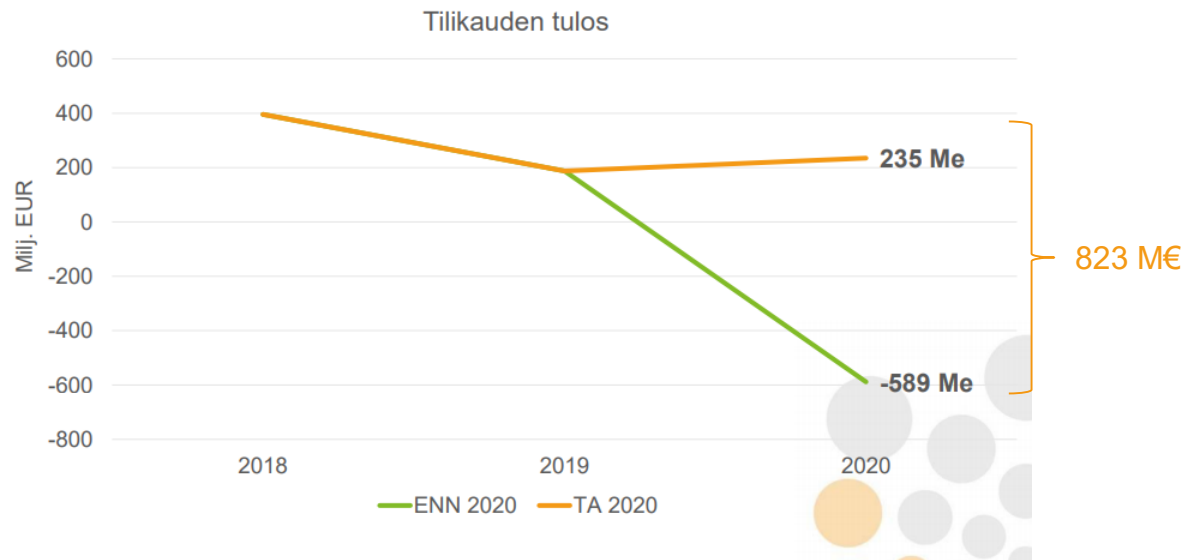
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, TEM

Uudellamaalla joka kymmenes yritys joutunut turvautumaan lomautuksiin (n. 10.000 yritystä), matkailu- ja ravintola-ala kärjessä

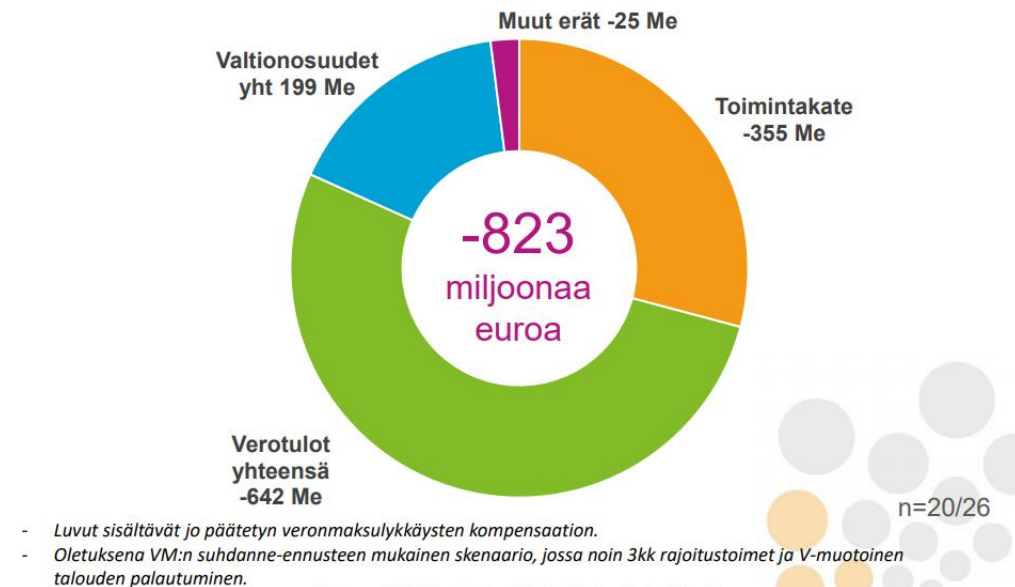

Kuntaliitto arvioi kuntasektorin verotulojen laskuksi 2020 1,9 mrd, josta pääosin puhtaasti verotulojen varassa elävien Uudenmaan kuntien osuus lähes puolet...

Kokonaisvaikutus Uudenmaan kuntien talouteen

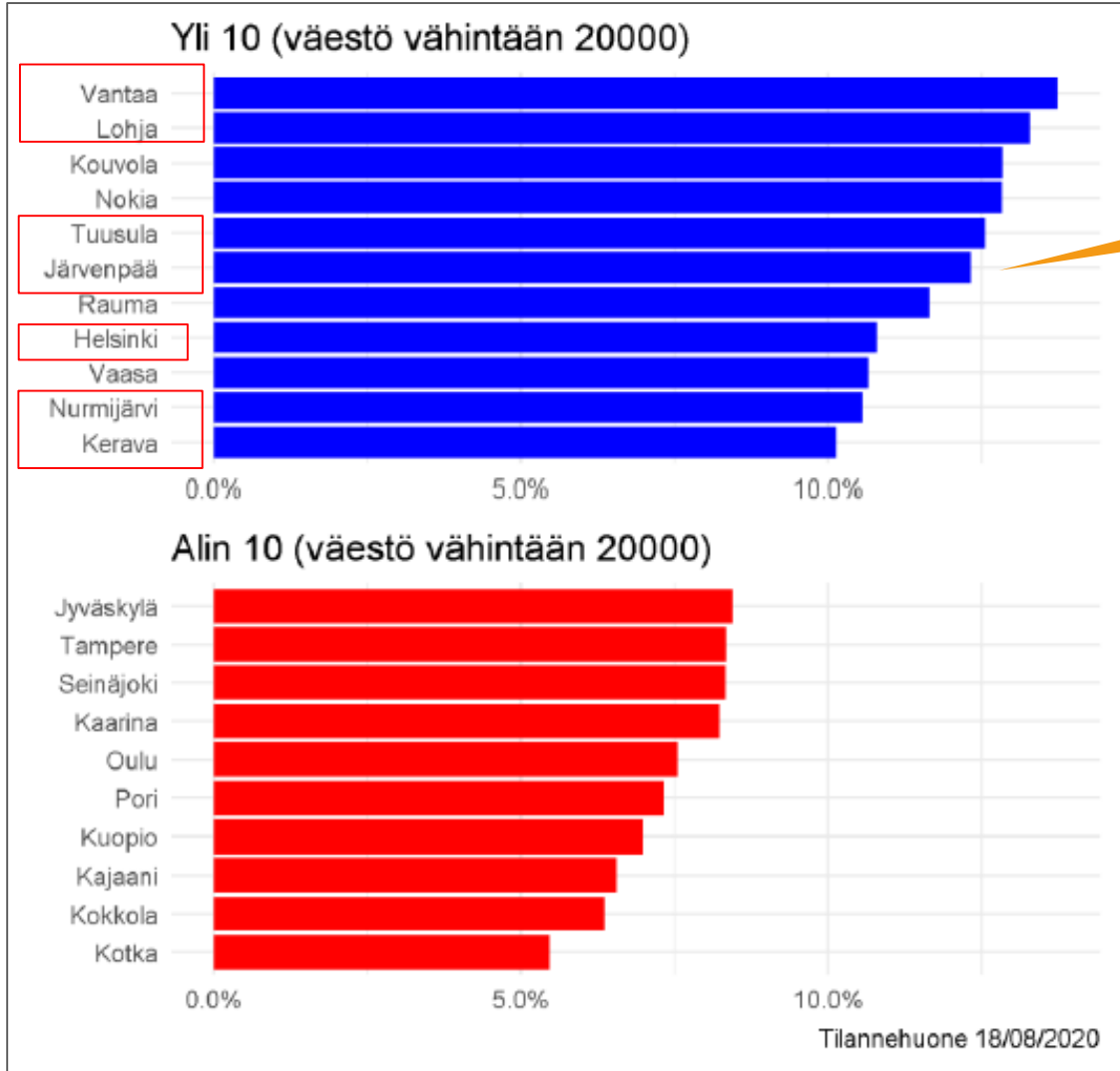

Kokonaisvaikutus Uudenmaan kuntien talouteen

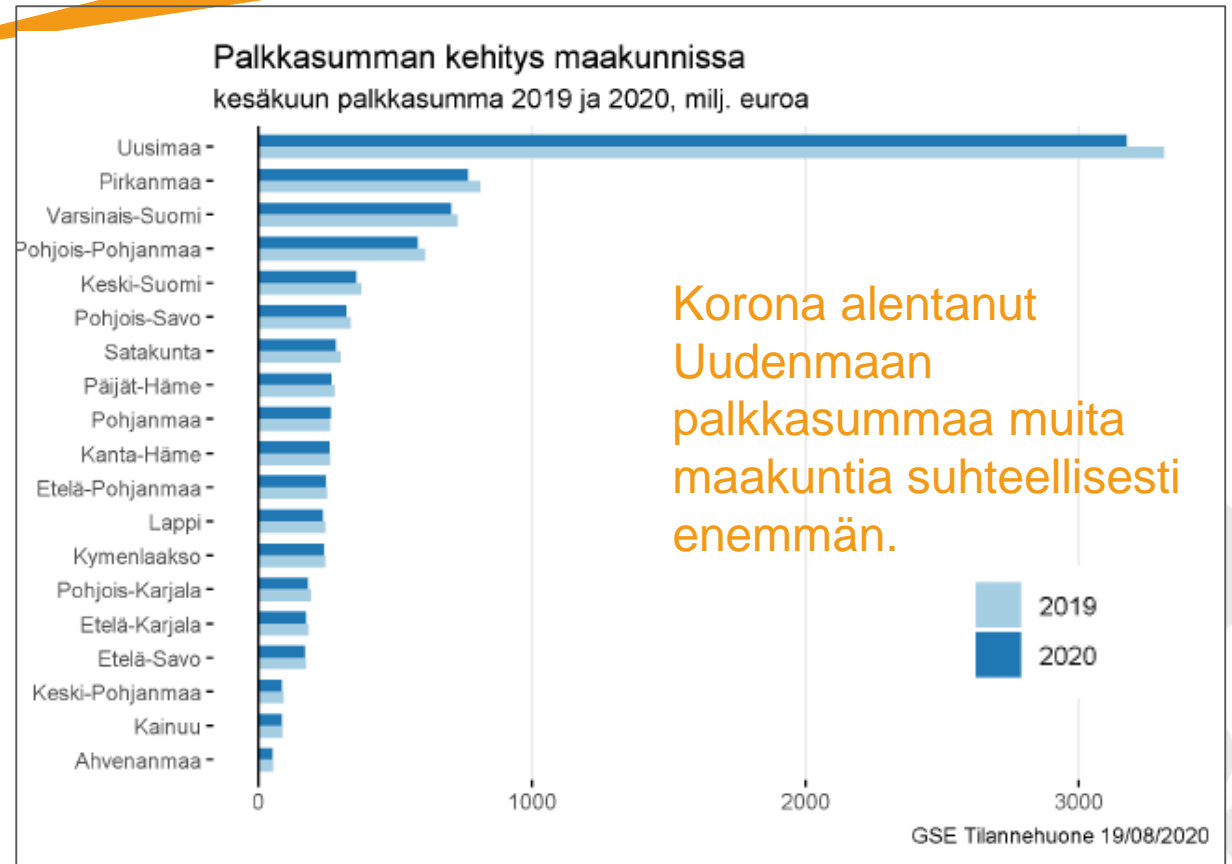

Uudenmaanliiton kysely kunnille koronan vaikutuksista 2020 kuntatalouteen (toukokuu)

...ja tämä näkyy Uudenmaan kunnissa; lomautusten TOP10:stä 7 kuntaa löytyy Uudeltamaalta

Alkaneet lomautusjaksot kunnittain 2020 (17.3-17.8.2020), kumuloituva summa

Uudenmaan selviytymissuunnitelma 2020-21 (23)

1. UUDENMAAN TILANNEKUVA

**2. UUDENMAAN PAINOPISTEET
JA TOIMENPITEET**

**3. VALMISTELUPROSESSIN
KUVAUS JA SEURANTA**

Uudenmaan SWOT (koronakriisistä toipumisessa)

Vahvuudet koronaepidemiassa	Heikkoudet koronaresilienssissä
<ul style="list-style-type: none">• Monipuolinen elinkeinotoiminta ja vahvat klusterit• Huippuosaaminen, korkeasti koulutettujen osuus työvoimasta, muuta Suomea nuorempi työvoima• Kansainvälisesti verkottunut, kilpailukykyinen innovaatio- ja liiketoiminta• Taito hyödyntää kilpailtua EU- ja kv-rahoitusta• Yhteinen tahtotila ja näkemys ilmantyöstä, tärkeydestä ja suunnasta	<ul style="list-style-type: none">• Palveluvaltainen toimialarakenne• Vientivetoinen elinkeinoelämä altis suhdanteille• Riippuvuus kv-osaajista ja -osaamisesta• Heterogeenisten kuntien maakunta• Kuntatalous riippuvainen verotuloista – alttius suhdanteiden vaihteluille• Ilmastotyö kunnissa osin erillään kunnan kehittämisestä
Mahdollisuudet, joita hyödynnettävä	Uhkat, joihin varauduttava / reagoitava
<ul style="list-style-type: none">• Osaamisen kehittäminen ja jatkuva oppiminen (erit. nuoret)• Hiilineutraalisuuden ja resurssiviisauden edelläkävijyys Suomessa (monipuoliset innovaatiot ja toimintamallit, liikenne ja logistiikka, kiertotalous, teollisuuden prosessit jne.). Valmius ja osaaminen kytkeä kriisirahoitus vihreään kasvuun.• Innovaatioekosysteemien ja verkostojen kehittäminen, temaattiset alustat, TKI-toiminnan vahvistaminen (RIS-painopisteteemat)• Digin mahdollisuudet (esim. palveluiden automatisaatio, tuotannon robotisaatio, etätöön muodot)• Matkailun kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">• COVID19 toinen aalto• Osaavan työvoiman saatavuus etätöomoodissa, ikääntyvä työvoima, nuorten tilanne• Innovaatio- ja muun rahoituksen väheneminen (kans.+EU)• Kriisirahoitus kohdistuu vanhojen rakenteiden tukemiseen• Elinkeinoelämän ja maakunnan kv-kilpailuaseman menettäminen muille Euroopan metropolialueille – vaikutus koko Suomelle..

Uudenmaan koronan selviytymissuunnitelman painopisteet:

”Uudenmaan ratkaisulla kansallista vaikuttavuutta ja kilpailuetua koko Suomelle”

Nopeat toimet ja investoinnit

epidemian aiheuttamien vahinkojen korjaamiseksi

(mm. yritysten liiketoiminnan kehittäminen, työpaikkojen säilyttäminen ja luominen, terveys ja turvallisuus, luottamuksen palauttaminen)

2. aalto

Jälleenrakennuksen kokonaisuudet ja isot investoinnit

Elinkeinorakenteen kestäväksi uudistamiseksi ja resilienssin vahvistamiseksi

Uudestamaasta
Suomen edelläkävijä
hiilineutraalisuuden
saavuttamisessa

Vahvistetaan
Uudenmaan
digitaalisuutta ja
kestävyyttä

Panostetaan
Uudenmaan kv-
ekosysteemeihin ja
TKI-toimintaan

Panostetaan
Uudenmaan (ja
koko Suomen)
saavutetta-
vuuteen

ALKE –ELVYTYSPAKETTI 2020-2022

- Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman määräraha 33,5 M€
- Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen 25,0 M€
- EU:n ja valtion rahoitusosuus rr-ohjelmiin 72,0 M€
- Julkiset Työvoimapalvelut

Ekosysteemisopimukset

Alueelliset selviytymissuunnitelmat

NEXT GENERATION EU 2021-2023

- EU:n palautumis- ja tukiväline RRF 2,5 Mrd€
- REACT-EU (EAKR ja ESR) 166 M€
- Just Transition Fund JTF 217 M€
- Horizon Europe 110 M€
- Invest EU
- Maaseudun kehittäminen 195 M€
- RescEU 43 M€

Kansallinen elpymissuunnitelma

Uudet toimintalinjat RR-ohjelmaan

Oikeudenmukaisen siirtymän
suunnitelma

MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS MRK 2021-2027

- EAKR-, ESR- ja Interreg-ohjelmat 1468 M€
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF 163 M€
- CAP27 (ml. maaseudun kehittämisrahoitus)
- EU:n erillishjelmat (Horizon Europe, Life +, Erasmus, Digital Europe, CEF yms.)

Suomen alue- ja rakennepolitiikan EU-
ohjelma 2021–2027

Oikeudenmukaisen siirtymän
suunnitelma

Nopeat toimenpiteet (luonnos)

1. Nopeutetaan yritysten elpymistä ja uutta kestäväää kasvua
2. Panostetaan koronasta aiheutuviin työvoiman osaamis- ja työllistämistoimiin
3. Esiselvitykset ja innovaatiotoiminnan vahvistaminen
4. Vahvistetaan uusmaalaisten uskoa tulevaan

Uudenmaan liiton koonti jälleenrakennuksen toimenpiteistä (luonnos)

- 1. Vauhditetaan Uudenmaan edelläkävijäasemaa hiilineutraalisuudessa ja vihreässä siirtymässä**
- 2. Vahvistetaan Uudenmaan digitaalisuutta ja kestävyyttä.**
- 3. Panostetaan Uudenmaan kv-ekosysteemeihin ja innovaatiotoimintaan koko Suomen vetovoiman vahvistamiseksi**
- 4. Panostetaan Uudenmaan (ja koko Suomen) saavutettavuuteen**

Uudenmaan selviytymissuunnitelma 2020-21 (23)

1. UUDENMAAN TILANNEKUVA

**2. UUDENMAAN PAINOPISTEET
JA TOIMENPITEET**

**3. VALMISTELUPROSESSIN
KUVAUS**

Selviytymissuunnitelman valmisteluprosessi

	pv	Maakunnan toimielin	pv	TEM
Elokuu	12.8. 17.8. 20.8. 24.8. 26.8. 26.8. 31.8.	MYRS UML johtoryhmä SILTA-ryhmä (UML, ELY, TE) MYR UML kuntajohtajat UML Uudenmaan elinkeinoryhmä PKS elinkeinojohtajat		
Syyskuu	9.9. 11.9. 14.9. 14.9. 16.9. 16.9. 17.9. 21.9. 22.9. 24.9. 24.9. 25.9. 30.9.	Kansanedustajien nk. KENK SILTA-ryhmä (UML, ELY, TE) Maakuntahallitus MYR & MKH työpaja UML matkailun asiantuntijaryhmä MYRS Uudenmaan AMK-keskustelutilaisuus Uudenmaan yliopistojen tilaisuus KUUMA kiky-ryhmä SILTA-ryhmä (UML, ELY, TE) KUUMA-johtokunta MYR Kuntajohtajat	30.9.	Selviytymissuunnitelmien DL (luonnos)
Loka-marraskuu	19.10	MKH (hyväksyy suunnitelman)	16.11.	Uudenmaan ja valtion ALKE-keskustelu

Uudenmaan jälleenrakentamista ohjaavia näkökulmia

Eurooppaneuvoston suositukset Suomelle 2020:

- tuetaan **työllisyyttä** ja lujitetaan **aktiivista työvoimapolitiikkaa**
- **aikaistetaan toteutusvalmiita julkisia investointihankkeita** ja **edistetään yksityisiä investointeja** talouden elpymisen vaalimiseksi, keskittäen investoinnit **vihreään siirtymään** ja **digitaaliseen murrokseen**, erityisesti **puhtaaseen ja tehokkaaseen energian tuotantoon ja käyttöön**, **kestävään ja tehokkaaseen infraan** sekä **tutkimukseen ja innovointiin**, erityisesti pk-yritysten likviditeetin lisäämiseksi

Maakohtaisten suositusten perusteella uudistukset ja investointihankkeet voivat liittyä mm. seuraaviin kokonaisuuksiin:

- työmarkkinat ja työllisyyspolitiikka, sosiaali- ja terveydenhuolto, vihreä siirtymä, digitaalinen muutos, kestävä infrastruktuuri sekä osaaminen, tutkimus ja innovointi.

Huomioitava EU:n huippukokouksen päätelmät ja RRF-asetus ohjeistus ja horisontaaliset kriteerit:

- Maakohtaiset suositukset ja euroalueen suositus
- Investoinnit ja uudistukset muodostavat **yhtenäisiä kokonaisuuksia**
- **Vihreä ja digitaalinen siirtymän tukeminen**
- Kasvupotentiaalilin, työllisyyden, jäsenmaiden kantokyvyn ja koheesion tukeminen sekä kriisin vaikutusten lieventäminen
- Pitkän aikavälin positiiviset vaikutukset